

2021/26 SAYILI İTHALATTA HAKSIZ REKABETİN ÖNLENMESİNE İLİŞKİN TEBLİĞE DAİR BİLGİLENDİRME RAPORU

1. SORUŞTURMAYA İLİŞKİN GENEL BİLGİ VE İŞLEMLER

1.1 Önlemin Geçmişi

(1) 17/4/2015 tarihli ve 29329 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2015/6) ile Çin Halk Cumhuriyeti (ÇHC) menşeli 8432.29.90.00.19 gümrük tarife istatistik pozisyonu (GTIP) altında kayıtlı “diğer çapa makineleri” ürününe yönelik üretici/ihracatçı firma bazında CIF ithalat bedelinin %49,49’u ile %92,25’i arasında değişen oranlarda dampinge karşı kesin önlem yürürlüğe konulmuştur.

1.2 Soruşturma

(1) Yönetmeliğin 35 inci maddesinin ikinci fıkrası hükmünce, 28/8/2019 tarihli ve 30872 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No:2019/27) ile ÇHC menşeli mevcut önlemin yürürlükten kalkacağı ve ilgili ürünün yerli üreticilerinin mevzuatta öngörülen sürelerde yeterli delillerle desteklenmiş bir başvuru ile nihai gözden geçirme soruşturması (NGGS) açılması talebinde bulunabilecekleri duyurulmuştur.

(2) Bu bağlamda, yerli üreticiler Anadolu Motor Üretim ve Pazarlama A.Ş. (Anadolu), Yağmur Tarım Makineleri San. ve Tic. A.Ş. (Yağmur) ve Basmacıoğlu Makine San. A.Ş. (Basmacıoğlu) firmaları İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Mevzuat hükümleri çerçevesinde önlemin yürürlükten kalkması halinde mezkûr üründe dampingin ve zararın devam edeceği veya yeniden meydana geleceği iddiası ile bir NGGS açılması için başvuruda bulunmuş olup söz konusu başvuru, önlem konusu ürünün diğer yerli üreticileri Beybolat Tarım Mak. San. ve Tic. A.Ş., Sarpaş Sanayi Ürünleri Paz. Tic. A.Ş. ve Emir Sanayi Ürünleri İth. İhr. ve Tic. Ltd. Şti. firmaları tarafından da desteklenmiştir.

(3) Başvuru kapsamında sunulan bilgi ve belgeler, İthalatta Haksız Rekabeti Değerlendirme Kurulu tarafından değerlendirilmiş ve bir NGGS açılmasını haklı kılacak yeterlilikte delillerin mevcudiyetine kanaat getirilmiştir. Bu çerçevede, 20/3/2020 tarihli ve 31074 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No:2020/2) ile ÇHC menşeli 8432.29.90.00.19 GTIP altında sınıflandırılan “diğer çapa makineleri” ürünün ithalatına yönelik bir NGGS başlatılmıştır.

(4) T.C. Ticaret Bakanlığı (Bakanlık) İthalat Genel Müdürlüğü (Genel Müdürlük) tarafından yürütülen bahse konu NGGS tamamlanmıştır.

1.3 Yerli Üretim Dalının Temsil Yeteneği

(1) Başvuru aşamasında sunulan delillerden ve yapılan incelemeden, Yönetmeliğin 18 inci maddesi uyarınca yerli üretim dalını temsil etme niteliğine sahip olan Anadolu, Yağmur ve Basmacıoğlu firmaları tarafından yapılan başvurunun, Yönetmeliğin 20 nci maddesi uyarınca yerli üretim dalı adına yapıldığı anlaşılmış olup soruşturma sırasında bu durumu değiştirecek bir bulguya ulaşılmamıştır. Bu kapsamda, mezkûr firmalar, bu raporun ilgili bölümlerinde “yerli üretim dalı” olarak anılacaktır.

1.4 Gözden Geçirme Dönemi

(1) Mevcut önlemin yürürlükten kalkması durumunda, dampingin ve zararın devam etmesinin veya yeniden meydana gelmesinin muhtemel olup olmadığının tespiti için 1/1/2017–31/12/2019 arasındaki dönem gözden geçirme dönemi olarak belirlenmiştir.

1.5 İlgili Tarafların Bilgilendirilmesi ve Toplanan Bilgilerin Değerlendirilmesi

(1) Soruşturma açılmasını müteakip, soruşturma konusu ürünün Bakanlık tarafından tespit edilen ÇHC'deki üreticilerine/ihracatçılarına, soruşturma konusu ülke menşeli ürün ihracatı gerçekleştiren tacirlerine, Türkiye'de yerleşik ithalatçılarına ve ayrıca soruşturmaya konu ülkelerde yerleşik diğer üreticilere/ihracatçılara iletilebilmesini teminen söz konusu ülkenin Ankara'daki Büyükelçiliğine soruşturmanın açılışına ilişkin bildirimde bulunulmuştur.

(2) Bildirimde, soruşturma açılış Tebliğine, başvurunun gizli olmayan özetine ve soru formlarına nereden erişileceği hususunda bilgi verilmiştir.

(3) Taraflara görüş bildirme ve soru formlarını yanıtlamaları için posta süresi dâhil 37 gün süre tanınmıştır.

(4) Yerli üretim dalı, soruşturma süresi boyunca Bakanlık ile işbirliği içinde olmuş ve gerektiğinde talep edilen ilave bilgi ve belgeleri temin etmiştir.

(5) Kendilerine soru formu gönderilmiş olan soruşturma konusu ürünün ithalatını gerçekleştirdiği tespit edilen ithalatçı; ÇHC'de yerleşik üretici/ihracatçı; soruşturma konusu ülke menşeli ürün ihracatı gerçekleştiren tacir firmalardan hiçbiri soru formu cevabını Bakanlığa iletmemiştir.

(6) Soruşturma sonucunda alınacak karara esas teşkil edecek bilgi, bulgu, tespit ve değerlendirmeleri içeren nihai bildirim raporu, ÇHC'nin Ankara Büyükelçiliği, yerli üretim dalı ve başvuruyu destekleyen diğer yerli üreticilere iletilmiştir. Adı geçen tüm ilgili taraflara nihai bildirimle ilişkin görüşlerini bildirmeleri için yeterli süre tanınmıştır.

(7) Tarafların soruşturma boyunca ortaya koyduğu tüm bilgi, belge ve görüşler incelenmiş, mezkûr görüşlerden Mevzuat kapsamında değerlendirilebilecek olanlarına bu raporun ilgili bölümlerinde yer verilmiştir.

1.6 Yerinde Doğrulama İncelemesi

(1) Yönetmeliğin 21 inci maddesi çerçevesinde yerli üreticiler Anadolu, Yağmur ve Basmacıoğlu firmaları ile çevrimiçi toplantı vasıtasıyla yerinde doğrulama soruşturmaları gerçekleştirilmiştir.

2. SORUŞTURMA KONUSU ÜRÜN VE BENZER ÜRÜN

2.1 Ürünün Gümrük Tarife Pozisyonu, Tanımı, Teknik Özellikleri ve Kullanım Alanları

(1) Soruşturma konusu ürün 8432.29.90.00.19 GTİP altında sınıflandırılan “diğer çapa makineleri”dir. Söz konusu ürün, işbu raporun ilerleyen bölümlerinde “çapa makineleri” olarak anılacaktır.

(2) Çapa makineleri esas itibariyle üç bölümden oluşur: motor bölümü, şanzıman bölümü (motor güç aksamını değişik devirlerle çapa bıçağına aktaran organlar) ve çapa grubu (şanzımandan gelen gücü çapa bıçak miline aktaran organ).

(3) Soruşturma konusu ürünün başlıca girdileri olarak metal ve petrol içeriğinden yapılan motor, şanzıman, transmisyon, gidon ve çapa bıçağı gösterilebilir. Soruşturma konusu ürünün en temel girdisi, 2,5-22 beygir arasında değişen güç üreten, tek veya çok silindri, iki veya dört zamanlı, çalıştırma/ateşleme sistemi akü-marşlı veya iple çekmeli olan, benzinli ya da dizel güç üniteleridir (motor). Çapa makinelerinin türüne göre motor ile şanzıman arası aktarım şekli kayışlı veya dişli yardımı ile olabilmektedir.

(4) Çapa makineleri üretimi, yerli üretim dalının kendi üretimi olan ve firma dışından tedarik ettiği muhtelif parçaların montajlanması suretiyle gerçekleştirilmektedir. Çapa makinelerinin en temel girdisi olan motorlar bizzat yerli üretim dalı tarafından üretilmesinin yanı sıra yurt içi ve yurt dışından da tedarik edilebilmektedir.

(5) Soruşturma konusu ürün motor tipi ve diğer teknik özellikler temelinde (kayışlı/dişli aktarmalı, vites tipi (1 ileri x geri vitessiz / 1 ileri x 1 geri / 2 ileri x 1 geri / 3 ileri x 1 geri / 4 ileri x 1 geri vb.)) oluşan ürün modeline göre değişiklik göstermekte olup fabrika çıkış aşamasında müşterinin talebi doğrultusunda kaput, far, tekerlek, akü takılmış veya takılmamış olarak satışa sunulmaktadır.

(6) Soruşturma konusu ürün genellikle ağaç altları, bağ araları ile bahçe ve seralardaki sebze aralarının çapalanması, fidan-fide-çiçek yetiştiriciliğinde toprağın hazırlanması, yabani ot kontrolünde ve benzeri birçok tarımsal faaliyetin gerçekleştirilmesinde kullanılmaktadır.

(7) Yerli üretim dalını oluşturan firmalardan bazıları başvurularında, soruşturma konusu ürün ithalatında yürürlükte bulunan mevcut önlem karşısında bazı ithalatçıların ÇHC menşeli çapa makinelerini 8701.10.00.00.00 GTİP altında sınıflandırılan ve halk arasında el traktörü olarak bilinen “motokültörler” olarak beyan ettiklerini iddia etmiştir. Söz konusu firmalardan biri ayrıca, fiyat odaklı tüketicilerin teknik olarak çapa makineleri ile bir fark görmedikleri motokültörleri tercih edebildiklerini, bu nedenle ÇHC menşeli motokültör ithalatının yerli çapa makineleri üreticileri üzerinde haksız rekabete neden olduğunu öne sürmüştür. Esas itibariyle, motokültörlere yönelik benzer ürün inceleme ve değerlendirmesi 2015/6 Sayılı Tebliğ ile sonuçlandırılan önleme esas soruşturma (esas soruşturma) esas soruşturmada yapılmış olup, söz konusu ürünlerin benzer ürün olarak addedilemeyeceği tespit edilmiştir. Bu soruşturma kapsamında yapılan belirlemeler kapsamında da, bahse konu ürünlerin benzer ürün olmadığı tespitinin geçerliliğini koruduğu değerlendirilmiştir.

(8) Yerli üretim dalı tarafından üretilen çapa makineleri ile soruşturma konusu ülke menşeli çapa makinelerinin benzer ürün olduğu tespiti, esas soruşturmada yapılmıştır. Bu

soruşturmada ise söz konusu tespiti ortadan kaldıracak bir değişiklik olduğuna dair bir tespitle bulunulmamıştır. Bu nedenle, Yönetmeliğin 4 üncü maddesi çerçevesinde soruşturma konusu ürün ile yerli üretim dalı tarafından üretilen ürünün esas soruşturmada olduğu gibi benzer ürün olarak kabul edilebileceği değerlendirilmektedir.

3. DAMPİNGİN DEVAMI VEYA YENİDEN MEYDANA GELMESİ İHTİMALİ

3.1 Genel Açıklamalar

(1) Yönetmeliğin 35 inci maddesi çerçevesinde önlemin yürürlükten kalkması halinde dampingin devam etmesinin veya yeniden meydana gelmesinin muhtemel olup olmadığı incelenmiştir.

(2) Yönetmeliğin 40 ıncı ve 41 inci maddeleri çerçevesinde, soruşturma sırasında yeniden bir damping marjı hesaplanmamış, esas soruşturmada hesaplanmış olan damping marjları gösterge olarak dikkate alınmıştır.

3.2 Esas Soruşturmada Tespit Edilen Damping Marjları

(1) Esas soruşturmada tespit edilen damping marjı, ihracatçı firmaların önlemin yürürlükten kalkması durumundaki muhtemel davranışlarını yansıtan önemli bir gösterge niteliği taşıması açısından önem taşımaktadır.

(2) Buna göre, İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No:2015/6) ile tamamlanan esas soruşturmada üretici/ihracatçı firma bazında CIF ihraç fiyatının %49,49'u ile %92,25'i arasında değişen oranlarda damping marjları hesaplanmıştır.

4. ZARARIN DEVAMI VEYA YENİDEN MEYDANA GELMESİ İHTİMALİ

4.1 Genel Açıklamalar

(1) Yönetmeliğin 35 inci maddesi çerçevesinde, zararın devam edip etmediği ve önlemin yürürlükten kalkması halinde zararın devam etmesinin veya yeniden meydana gelmesinin muhtemel olup olmadığı incelenmiştir. Bu kapsamda, ithalatın mutlak ve nispi olarak gelişimi, dampingli ithalatın fiyatları ve bu fiyatların yerli üretim dalının fiyatları üzerindeki etkisini görmek için fiyat kırılması ve fiyat baskısı ile yerli üretim dalının ekonomik göstergeleri, gözden geçirme dönemi olan 1/1/2017-31/12/2019 dönemi için incelenmiştir.

(2) Soruşturma konusu ürünün genel ithalatı ve soruşturma konusu ülkeden yapılan ithalatının incelenmesinde Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verileri kullanılmıştır.

4.2. Ürünün Genel İthalatının Mutlak Gelişimi ile Fiyatları

(1) Soruşturma konusu ürüne ilişkin genel ithalat istatistiklerine bakıldığında, ürünün 2017 yılında 1.861 adet olan ithalat miktarının 2018 yılında 1.755 adede, 2019 yılında ise 1.164 adede düştüğü görülmüştür.

(2) Soruşturma konusu ürün ithalatı değer olarak incelendiğinde, 2017 yılında 960.238 ABD doları olan ithalat tutarının, 2018 yılında 647.030 ABD dolarına, 2019 yılında 417.570 ABD doları seviyesine düştüğü gözlenmiştir.

(3) Yukarıdaki veriler çerçevesinde, soruşturma konusu ürün ithalatının ortalama birim fiyatları hesaplanmıştır. Buna göre, genel ithalatın ortalama birim fiyatları 2017 yılında 515,98 ABD doları/adet, 2018 yılında 368,68 ABD doları/adet ve 2019 yılında 358,74 ABD doları/adet olarak gerçekleşmiştir.

4.3. Ürünün Soruşturma Konusu Ülkeden İthalatının Mutlak Gelişimi ile Fiyatları

(1) ÇHC'den gerçekleşen soruşturma konusu ürün ithalatı, miktar bazında, 2017 yılında 20 adet olarak gerçekleşirken, 2018 yılında söz konusu ülkeden ithalat durmuş; 2019 yılında ise yeniden başlayarak 86 adede yükselmiştir.

(2) Söz konusu ithalat değer bazında incelendiğinde ise, 2017 yılında 2.280 ABD doları seviyesinde gerçekleşen ithalat, 2019 yılında 6.802 ABD dolarına yükselmiştir.

(3) Soruşturma konusu ithalatın birim fiyatları incelendiğinde, 2017 yılında 114 ABD doları/adet olan bahse konu birim fiyat, 2019 yılında 79,09 ABD doları/adede düşmüştür.

(4) Bahse konu ithalatın miktar bazında genel ithalat içindeki payı incelendiğinde, 2017 yılında ÇHC'nin payının %1,1 olarak gerçekleştiği, 2019 yılında ise %7,4'e yükseldiği gözlenmiştir.

4.4. Diğer Ülkelerden Gerçekleştirilen İthalatın Mutlak Gelişimi ile Fiyatları

(1) Soruşturma konusu ürünün diğer ülkelerden ithalatı 2017 yılında 1.841 adet olarak gerçekleşirken, 2018 yılında 1.755 adede, 2019 yılında ise 1.078 adede gerilemiştir.

(2) Diğer ülkelerden gerçekleşen ithalat değer bazında incelendiğinde ise, 2017 yılında 957.958 ABD doları seviyesinde gerçekleşen ithalatın 2018 yılında 647.030 ABD dolarına, 2019 yılında ise 410.768 ABD dolarına gerilediği gözlenmiştir.

(3) Söz konusu ithalatın ortalama birim fiyatlarına bakıldığında, 2017 yılında 520,35 ABD doları/adet olan birim fiyat, 2018 yılında 368,68 ABD doları/adede gerilemiş, 2019 yılında ise 381,05 ABD doları/adede yükselmiştir.

(4) ÇHC dışındaki ülkelerin genel ithalat içerisindeki miktar bazında payı ise, 2017 yılında %98,93 iken, 2018 yılında ÇHC'den ithalatın durması sebebiyle %100'e yükselmiş, 2019 yılında ise %92,61'e düşmüştür.

4.5. İthalatın Nispi Gelişimi

(1) Soruşturma konusu ürünün Türkiye toplam benzer mal tüketimi içindeki payı hesaplanırken, başvuru sahibi yerli üretim dalı, başvuruyu destekleyen yerli üreticiler ile diğer yerli üreticilerin yurt içi satışları ile genel ithalat miktarı toplanmıştır. Yerli üretim dalının yurt içi satışlarının ve soruşturma konusu ülkeden gerçekleştirilen ithalatın toplam tüketime oranlanmasıyla pazar payları hesaplanmıştır. İncelenen veriler 2017 yılı=100 olacak şekilde endekslenmiştir.

(2) Bu çerçevede, yurt içi tüketim endeksi incelenen dönemde artış göstermiş, 2017 yılında 100 birim iken 2018 yılında 101 birime, 2019 yılında ise 102 birime yükselmiştir.

(3) Soruşturma konusu ülke menşeli ithalatın pazar payı ise, 2017 yılında 100 birim iken, 2018 yılında söz konusu ülkeden ithalat durduğu için 0 olmuş, 2019 yılında ise 421 birime yükselmiştir. İncelenen dönemdeki yıllarda endeks değeri olarak önemli seviyede artış gösteren soruşturma konusu ülke pazar payının mutlak değer olarak düşük seviyelerde gerçekleştiği gözlenmiştir.

(4) Diğer ülkeler menşeli ithalatın pazar payı ise, 2017-2019 dönemindeki yıllarda sırasıyla 100, 94 ve 57 olarak gerçekleşmiştir.

(5) Yerli üretim dalının pazar payı ise, 2017 yılında 100 birim iken 2018 yılında 87,2 birime, 2019 yılında ise 86,5 birime gerilemiştir.

(6) Diğer yerli üreticilerin pazar payı, 2017 yılında 100 birim iken 2018 yılında 169 birime, 2019 yılında ise 183 birime yükselmiştir. Söz konusu yerli üreticilerin pazar payında endeks değerleri temelinde gözlemlenen artışların baz etkisi dolayısıyla yüksek seviyelerde gerçekleştiği, mutlak olarak çok yüksek seviyede olmadığı değerlendirilmektedir.

4.6. Soruşturma Konusu İthalatın Fiyatlarının İç Piyasa Fiyatları Üzerindeki Etkisi

4.6.1 Fiyat Kırılması ve Baskısı

(1) Fiyat kırılması, dumpingli ithal ürünün Türkiye pazarına giriş fiyatlarının yerli üretim dalının fiyatlarının ne kadar altında kaldığını gösterir.

(2) Fiyat kırılması hesaplanırken, ÇHC'den gerçekleştirilen ithalatın CIF birim fiyatının üzerine gümrükleme masrafları (CIF ithalat kıymetinin %5'i oranında) eklenerek ürünün Türkiye piyasasına giriş fiyatı bulunmuştur. Dampinge karşı önlemin söz konusu olmadığı bir ortamda fiyatların hangi düzeyde oluşacağına ilişkin değerlendirmeyi mümkün kılmak amacıyla anılan fiyatlara dampinge karşı önlem eklenmemiştir. Bulunan değerler ile yerli üretim dalının yurt içi satış fiyatları karşılaştırılmıştır.

(3) Bu kapsamda, 2019 yılında ÇHC menşeli ithalatın CIF kıymetinin %XXX'i oranında yerli üreticinin fiyatlarını kırdığı belirlenmiştir. Bu çerçevede, soruşturma konusu ülke menşeli ithalatın yerli üretim dalının fiyatlarını kırmaya devam ettiği tespit edilmiştir.

(4) Fiyat baskısı ise, ithal ürün fiyatlarının Türkiye piyasasında yerli üretim dalının benzer ürünlerdeki ticari maliyeti ve makul kâr oranı dikkate alınarak tespit edilen olması gereken yurt içi satış fiyatının yüzde olarak ne kadar altında kaldığını göstermektedir.

(5) Fiyat baskısı hesaplanırken ÇHC menşeli ithalatın CIF birim fiyatının üzerine gümrükleme masrafları (CIF ithalat kıymetinin %5'i oranında) eklenerek ürünün Türkiye piyasasına giriş fiyatı bulunmuştur. Dampinge karşı önlemin söz konusu olmadığı bir ortamda fiyatların hangi düzeyde oluşacağına ilişkin değerlendirmeyi mümkün kılmak amacıyla anılan fiyatlara dampinge karşı önlem eklenmemiştir. Bulunan değerler ile yerli üreticinin ticari maliyetlerine makul bir kâr oranı eklenerek bulunan olması gereken yurt içi satış fiyatı karşılaştırılmıştır.

(6) Bu çerçevede, 2019 yılında ÇHC menşeli ithalatın yerli üretim dalının fiyatlarını CIF kıymetinin %XXX'i oranında baskı altında tuttuğu belirlenmiştir.

4.7. Yerli Üretim Dalının Ekonomik Göstergeleri

(1) Yerli üretim dalının ekonomik göstergelerinin değerlendirilmesinde, yerli üretim dalının 2017-2019 dönemi verileri kullanılmıştır. Eğilimin sağlıklı bir şekilde incelenmesi amacıyla, Türk lirası bazındaki veriler, yıllık ortalama Üretici Fiyat Endeksi (ÜFE) kullanılmak suretiyle enflasyondan arındırılarak endekslenmiştir.

a) Üretim, Kapasite Ve Kapasite Kullanım Oranı (KKO)

(1) Yerli üretim dalının soruşturma konusu ürün için 2017 yılında 100 birim olan üretim miktarı endeksi, 2018 yılında 92 birime, 2019 yılında ise 85 birime gerilemiştir.

(2) Yerli üretim dalının kapasite endeksi 2017 ve 2018 yıllarında 100 birim olurken, 2019 yılında 190 birime yükselmiştir. KKO endeksi 2017 yılında 100 birim iken, 2018 yılında 92 birime, 2019 yılında ise 45 birime gerilemiştir.

b) Yurt İçi Satışlar

(1) Yerli üretim dalının soruşturma konusu ürün için 2017 yılında 100 birim olarak kabul edilen yurt içi satış miktarı endeksi 2018 yılında 88,1 birime gerilerken, 2019 yılında 88,5 birime yükselmiştir.

c) Yurt İçi Fiyatlar

(1) Yerli üretim dalının soruşturma konusu ürün için yurt içi ortalama birim satış fiyatı 2017 yılında 100 birim, 2018 yılında 89 birim ve 2019 yılında 74 birim olarak gerçekleşmiştir.

ç) İhracat

(1) Yerli üretim dalının 2017 yılında 100 birim olduğu kabul edilen ihracat miktarı endeksi, 2018 yılında 146 birime, 2019 yılında ise 219 birime yükselmiştir.

d) Pazar Payı

(1) Yerli üretim dalının pazar payı, 2017 yılında 100 birim iken 2018 yılında 87,2 birime, 2019 yılında ise 86,5 birime gerilemiştir.

e) Maliyet

(1) Yerli üretim dalının soruşturma konusu üründe birim ticari maliyeti ise dalgalı bir seyir izlemiş ve 2017 yılında 100 birim iken, 2018 yılında 103 birime yükselmiş, 2019 yılında ise 79 birime düşmüştür.

f) Kârlılık

(1) Yerli üretim dalının soruşturma konusu üründe ticari maliyetleri ve ortalama yurt içi satış fiyatları dikkate alınarak hesaplanan yurt içi ürün birim kârlılık endeksi 2017 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2018 yılında -786 birime gerilemiş, 2019 yılında ise -253 birime yükselmiştir.

g) Stoklar

(1) Soruşturma konusu ürüne ilişkin stok miktarı endeksi 2017 yılında 100 birim iken, 2018 yılında 211 birime yükselmiş ve 2019 yılında 110 birime düşmüştür.

(2) Gözden geçirme dönemindeki yıllar için stok çevrim hızı endeksi ise dalgalı bir seyir izlemiş, 2017 yılında 100 birim olan söz konusu endeks, 2018 yılında 42 birim olarak gerçekleşirken, 2019 yılında 82 birim olarak gerçekleşmiştir.

ğ) İstihdam

(1) Yerli üretim dalının soruşturma konusu ürün üretiminde çalışan doğrudan işçi sayısı 2017 yılı 100 birim kabul edildiğinde, 2018 ve 2019 yıllarında 84 birim olarak gerçekleşmiştir.

h) Ücretler

(1) 2017 yılında 100 birim olarak kabul edilen aylık brüt işçi ücreti endeksi, 2018 yılında 83 birime, 2019 yılında ise 79 birime gerilemiştir.

ı) Verimlilik

(1) Soruşturma konusu ürün üretiminde çalışan işçi başına düşen üretim miktarını gösteren verimlilik endeksi 2017 yılında 100 birim ve 2018 yılında 110 birim olurken, 2019 yılında 101 birim olarak gerçekleşmiştir.

i) Nakit Akışı

(1) Soruşturma konusu üründe sağlanan (hasıla - üretim değeri - faaliyet ve finansman giderleri + ürün amortismanı) nakit akışı endeksi ise, 2017 yılında 100 birim kabul edildiğinde, 2018 yılında -405 birime gerilemiş, 2019 yılında ise 49 birime yükselmiştir.

j) Büyüme

(1) Yerli üretim dalının bütün faaliyetleri ile ilgili olarak bilanço aktif büyüklüğü 2017 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2018 yılında 73 birime, 2019 yılında ise 49 birime gerilemiştir.

k) Sermaye Artışı

(1) 2017 yılında 100 birim olduğu kabul edilen yerli üretim dalının öz sermaye endeksi, 2018 yılında 72 birime, 2019 yılında 56 birime düşmüştür.

l) Yatırımlar

(1) Yerli üretim dalının incelenen dönemde bütün faaliyetlerine ilişkin tevsi yatırımları endeksi, 2017 yılında 100 birim iken, 2018 yılında 634 birime yükselmiş, 2019 yılında ise 442 birime gerilemiştir.

(2) Yerli üretim dalının incelenen dönemde bütün faaliyetlerine ilişkin yenileme yatırımları endeksi ise 2017 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2018 yılında 74 birime, 2019 yılında ise 42 birime gerilemiştir.

m) Yatırımların Geri Dönüş Oranı

(1) Yerli üretim dalının yatırımlarının geri dönüş oranı (net kâr/aktifler) endeksi 2017 yılında -100 birim olarak kabul edildiğinde, 2018 yılında -120 birime ve 2019 yılında ise -141 birime gerilemiştir.

4.8 Yerli Üretim Dalının Ekonomik Göstergelerinin Değerlendirilmesi

(1) Yerli üretim dalının gözden geçirme dönemindeki ekonomik göstergeleri incelendiğinde, üretim, KKO ve verimlilik gibi bazı göstergelerinin 2019 yılında bir önceki yıla göre kötüleştiği gözlenmiştir. Ayrıca, 2017 yılı temel olarak alındığında, yerli üretim dalının üretim, yurt içi satışlar, yurt içi satışlardan ürün kârı, KKO, ürün istihdamı, ürün nakit akışı gibi göstergeleri 2019 yılında temel yıla göre bozulma göstermiştir. Yerli üretim dalının dönem sonu stok miktarı 2019 yılında 2017 temel yılında göre artarken stok çevrim hızı da düşmüştür. Yerli üretim dalının yurt içi satışlardan ürün kârı her ne kadar 2019 yılında iyileşme gösterse de 2018 ve 2019 yıllarında negatif olarak seyretmiştir. Bunun yanı sıra, yerli üretim dalının yatırımların geri dönüş oranı göstergesi gözden geçirme dönemi boyunca negatif bir seyir izlemiştir. Yerli üretim dalının pazar payı, 2019 yılında hem bir önceki yıla göre hem de 2017 temel yılına göre düşüş kaydetmiştir.

(2) Bununla birlikte, yerli üretim dalının bazı ekonomik göstergelerinde olumlu bir seyir gözlenmiştir. 2019 yılında yerli üretim dalının kapasite miktarı artmıştır. Ayrıca, yerli üretim dalının gözden geçirme döneminde genişleyen pazardan aldığı pay genel olarak düşüş eğiliminde olsa da, söz konusu pazar payı gözden geçirme dönemi boyunca mutlak değer olarak önemli seviyede kalmaya devam etmiştir.

5. DAMPİNGİN VE ZARARIN DEVAMI VEYA YENİDEN MEYDANA GELME İHTİMALİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

5.1 Soruşturma Konusu Ülkenin Üretim ve İhracat Kabiliyeti ile Fiyatları

(1) Soruşturma konusu ülkenin ihracat kabiliyeti, International Trade Center (Uluslararası Ticaret Merkezi-UTM)'ın dış ticaret istatistiklerinden faydalanılarak incelenmiştir. Bu kapsamda, çapa makinelerinin de dâhil olduğu 8432.29 armonize sistem kodu altında yer alan ürün grubuna (tapanlar, kazıcılar, kültüratörler, ot yolucular ve çapalar) ilişkin 2017-2019 dönemine ait FOB ihracat verileri kullanılmıştır. Söz konusu istatistik verileri ÇHC'nin soruşturma konusu ürünlerdeki üretim kapasitesine gösterge teşkil etmesi açısından önemlidir. UTM tarafından sağlanan verilerin birimi ülkelere göre "adet" veya "ton" olarak değişmekte, ulusal veri kaynaklarıyla uyumsuzluk gösterebilmektedir. Bu çerçevede aşağıdaki değerlendirmelerde bahse konu kısıtlar da göz önünde bulundurulmuştur.

(2) UTM'nin bahse konu verileri incelendiğinde, dünya ihracatı 2017 yılında 1.237.018.000 ABD doları, 2018 yılında 1.396.605.000 ABD doları ve 2019 yılında 1.300.943.000 ABD doları olarak gerçekleşmiştir.

(3) ÇHC'nin söz konusu ürün grubunda dünyanın ana tedarikçilerden biri olduğu görülmektedir. UTM verilerine göre ÇHC, dünya ihracatında değer bazında 1 inci sırada yer almaktadır. Değer bazında ÇHC'nin söz konusu ürün grubu ihracatı, 2017 yılında 269.538.000 ABD doları iken, 2018 yılında 309.575.000 ABD dolarına yükselmiş, 2019 yılında ise 257.414.000 ABD dolarına düşmüştür. Miktar bazında ise ÇHC'nin tüm dünyaya yapmış olduğu mezkûr ürün grubu ihracatı 2017 yılında 89.136 Ton iken, 2018 yılında 103.454 tona yükselirken, 2019 yılında 90.682 tona gerilemiştir. ÇHC'nin 2016, 2017 ve 2018 yıllarında değer bazında dünya ihracatından aldığı paylar ise sırasıyla %21,8, %22,2 ve 19,9'dur. ÇHC'nin tüm dünyaya yaptığı ihracatın birim fiyatları 2017 yılında 3,02 ABD doları/kg, 2018 yılında 2,99 ABD doları/kg ve 2019 yılında 2,84 ABD doları/kg olarak gerçekleştiği görülmektedir. ÇHC'nin Türkiye'ye gerçekleştirdiği ihracatın kg temelindeki birim fiyatları ise 2017-2019 döneminde düşüş eğilimindedir. 2017 yılında 2,83 ABD

doları/kg olan söz konusu birim fiyat, 2018 yılında ise 2,81 ABD doları/kg'ye, 2019 yılında 2,46 ABD doları/kg'ye düşmüştür.

5.2 Talebi Etkileyen Unsurlar

(1) İthalatçı firmaların dumpingli ithalatı tercih etmelerindeki en önemli faktörler arasında firmalara rekabet avantajı sağlayan düşük fiyat unsurunun yer aldığı değerlendirilmektedir. Özellikle ÇHC'nin de bu konuda avantajlı olduğu genel ithalat istatistikleri incelendiğinde görülmektedir. Bu çerçevede, ÇHC menşeli soruşturma konusu ürün ithalatının birim fiyatının gözden geçirme dönemindeki yıllarda genel ithalatın birim fiyatının önemli seviyede altında seyrettiği gözlenmiştir.

(2) Soruşturma konusu çapa makinelerini kullanan başlıca sektör olan tarım sektörünün gelişiminin incelenmesinin, söz konusu ürüne olan talebin analiz edilmesinde önemli bir unsur olduğu değerlendirilmektedir. Sektörün gelecekteki durumuna ilişkin öngörülere göre, 2021 ve 2022 yıllarında Türkiye tarım sektörünün gayri safi yurt içi hasılaya katkısının artış trendi içinde olması beklenmektedir.¹ Bunun yanı sıra, tarım arazilerinin genişletilmesine dönük çalışmaların² da sektörde tarımsal faaliyetlerin artmasını sağlayabileceği değerlendirilmektedir. Tarım sektörünün büyümesine ilişkin söz konusu beklenti ve değerlendirmeler, ÇHC'de yerleşik ihracatçı firmaların soruşturma konusu ürünün Türkiye pazarını iyi tanıdıkları, pazara erişim konusunda herhangi bir sorunla karşılaşmadıkları, Türkiye pazarının büyüklüğü, cazipliği ve ayrıca gözden geçirme döneminde genişleme trendi içinde olduğu hususları ile önlemin ortadan kalkmasıyla birlikte fiyatlarda önlem miktarı kadar düşüş olacağı öngörüsüyle birlikte değerlendirildiğinde, önlemin yürürlükten kaldırılması halinde soruşturma konusu ürüne yönelik önemli düzeyde bir talep artışı oluşabileceği düşünülmektedir.

5.3 Değerlendirme ve Sonuç

(1) Uygulanmakta olan dumpinge karşı önlemin sona ermesi halinde dumpingin ve zararın devam edip etmeyeceği veya yeniden meydana gelmesinin muhtemel olup olmadığı konusu incelenmiştir. Yapılan inceleme neticesinde aşağıdaki hususlar değerlendirilmiştir:

(i) Gözden geçirme döneminde, ÇHC'nin soruşturma konusu üründe üretim, kapasite ve ihracat kabiliyeti bakımından küresel pazardaki en önemli tedarikçilerden biri konumunda olduğu; dünya ihracatından değer bazında aldığı payın 2019 yılında %19,9 seviyesinde gerçekleştiği; 2017-2019 döneminde ÇHC'nin Türkiye'ye gerçekleştirdiği mezkur ürün grubu ihraç birim fiyatlarının, tüm dünyaya gerçekleştirdiği ihracatın birim fiyatlarının altında seyrettiği ve Türkiye'ye gerçekleştirilen ihracatın birim fiyatlarının 2017-2018 dönemindeki yıllarda düşüş gösterdiği; dolayısıyla ÇHC'nin hali hazırda Türkiye pazarına yönlendirebilecek önemli seviyede üretim ve ihracat potansiyelinin bulunduğu,

(ii) İthalatçıların dumpingli ithalatı tercih etmelerindeki en önemli faktörlerden birinin firmalara rekabet avantajı sağlayan düşük fiyat unsuru olduğu ve ÇHC menşeli ithalatın birim fiyatlar bakımından, ihracatçıların ise Türkiye pazarına erişim olanakları bakımından avantajlı konumda olduğu; gözden geçirme döneminde Türkiye pazarının genişleme trendi içinde olduğu; ayrıca soruşturma konusu ürünleri kullanan başlıca sektör

¹ Turkey GDP From Agriculture | 1998-2020 Data | 2021-2022 Forecast | Historical | Chart (tradingeconomics.com)

² <http://www.turktarim.gov.tr/Haber/353/ciftcilik-vapmak-isteyenlere-arazi-devletten>

olan tarım sektörünün gelişimine ilişkin beklentilerin sektörün büyüme trendinde olacağına işaret ettiği,

(iii) İhracatçı firmaların önlemin yürürlükten kalkması durumundaki muhtemel davranışlarını yansıtan önemli bir gösterge niteliğindeki esas soruşturmada tespit edilen dumping marjlarının önemli seviyelerde olduğu,

(iv) ÇHC menşeli ithalat her ne kadar gözden geçirme döneminde dalgalı bir seyir izlemiş ve 2018 yılında tamamen durmuşsa da, ithalatın 2019 yılında tekrar başladığı ve 2017 temel yılına göre artış kaydettiği; ayrıca, 2017 ve 2019 yıllarında ÇHC menşeli ithalatın birim fiyatlarının genel ithalatın birim fiyatlarının oldukça altında gerçekleştiği,

(v) ÇHC menşeli çapa makineleri ithalatının birim fiyatlarının yerli üretim dalının fiyatlarını önemli seviyede kırmaya ve baskı altında tutmaya devam ettiği,

(vi) Gözden geçirme döneminde, yerli üretim dalının bazı ekonomik göstergeleri olumlu seyretmekle birlikte, yerli üretim dalının temel ekonomik göstergelerinde yürürlükteki önleme rağmen olumsuzlukların devam ettiği değerlendirilmiştir. Bu çerçevede, yerli üretim dalının üretim, yurt içi satışlar, KKO, verimlilik, ürün istihdamı, stok miktarı, ürün nakit akışı gibi temel ekonomik göstergelerinde kötüleşme gözlemlendiği ve yurt içi satışlardan ürün kârlılığının 2018 ve 2019 yıllarında negatif olarak gerçekleştiği,

(vii) Tüm bu değerlendirmeler ışığında, ÇHC menşeli çapa makinelerine yönelik önlemin yürürlükten kalkması durumunda, önemli seviyede üretim ve ihracat kabiliyetine sahip bu ülke menşeli ürünlere ciddi talep gelebileceği ve bu durumun dumpinge ve yerli üretim dalında zararın oluşmasına yol açmasının muhtemel olduğu

hususları dikkate alındığında, sonuç olarak, yürürlükte bulunan dumpinge karşı önlemin kaldırılması halinde dumpingin ve zararın devam etmesinin veya yeniden meydana gelmesinin muhtemel olduğu değerlendirilmektedir.

6. SONUÇ

(1) Yürütülen soruşturma sonucunda, yürürlükteki önlemin ortadan kalkması durumunda dumpingin ve zararın devam etmesinin veya yeniden meydana gelmesinin muhtemel olduğu değerlendirilmiştir.

(2) Bu çerçevede, soruşturma neticesinde ulaşılan tespitleri değerlendiren Kurulun kararı ile 17/4/2015 tarihli ve 29329 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlemesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2015/6) ile yürürlükte olan dumpinge karşı önlemin, Yönetmeliğin 42 nci maddesi çerçevesinde aşağıdaki tabloda gösterildiği şekilde mevcut haliyle uygulanmaya devam edilmesine karar verilmiştir.

GTİP	Eşyanın Tanımı	Menşe Ülke	Firma Unvanı	Damping Önlemi (CIF Bedelin %)
8432.29.90.00.19	Diğer Çapa Makineleri	Çin Halk Cumhuriyeti	Chongqing Weima Agricultural Machinery Co., Ltd.	49,49
			Chongqing Xinhui Machine Manufacture Co., Ltd.	54,74
			Loncin Motor Co., Ltd.	61,34
			Tipho Agricultural Machinery (Qingdao) Co., Ltd.	68,22
			Chongqing AMM Machinery Manufacturing Co., Ltd.	80,98
			Chongqing Shineray Agricultural Machinery Co., Ltd.	83,12
			Chongqing Jiamu Machinery Co., Ltd.	92,25
			Diğerleri	92,25